

paa forskellige Steder, navnlig hvor det drejer sig om Brændselstransport, vilde kunne være meget fordelagtigt, om man havde bredsporede Baner, saa at almindelige Jernbanevogne kunde føres fra denne Transportbane umiddelbart over paa en af de rigtige Statsbaner eller Privatbaner. Dette kan naturligvis være rigtigt nok, men saa forekommer det mig, at man fjerner sig aldeles fra det Grundlag, vi her arbejder paa. Det er ikke blot Skinnerne og Materiellet, der vil koste mere, men ogsaa Jernbanelegemet vil koste betydeligt mere, hvis man skal ind paa Transporter af en saadan Vægt og et saadant Omfang. Saa kommer man tillige ind paa Sikkerhedsspørgsmaalet i en helt anden Forstand, end det er nødvendigt her ved de smaa Transportjernbaner, som jeg har foreslaaet. Jeg tror, det er urigtigt at forsøge at udvide Lovforslaget til at omfatte bredsporede Baner, idet man derved kommer ind paa noget helt andet end det, som i hvert Fald for mit Vedkommende har været den oprindelige Forudsætning i denne Sag. Jeg har ikke tænkt mig, at disse Baner i og for sig skulde erstatte almindelige Jernbaner; de skulde være Supplement til det almindelige Jernbanenet, og de skulde træde i Stedet for Hestekøretøjer, som Folk ellers er henviste til. Naar Mergel eller Brænde eller Tørv skal transporteres længere Strækninger ved Hjælp af Hestekøretøjer, siger det sig selv, at Transporten bliver for dyr. Det er til Erstatning for denne Transport, jeg mener, man skulde anlægge saadanne smalsporede og lette Baner som de her foreslaaede, og jeg maa advare imod, at man søger at komme ind paa en anden Type, som vistnok vil fjerne os for langt fra Grundlaget.

Dernæst vil jeg gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem fra Herning (Westergaard), som syntes ikke at være helt tilfreds med de Udtalelser, jeg havde fremsat angaaende Læsse- og Aflæsningsspor for Mergeltransporten fra og til Statsbanerne. Det ærede Medlem har været Medlem af den Kommission, som havde fremsat et Forslag overfor Statsbanerne, og naar jeg om dette Forslag sagde: „Men ikke desto mindre har jeg tænkt mig, at man kunde komme Sagen nærmere omtrent paa det af Kommissionen foreslaaede Grundlag“ og senere: „imidlertid ser jeg meget godt, at det vil være paa det nærmeste den Vej, Kommissionen har foreslaaet, som man maa gaa, idet jeg

dog forbeholder mig at stramme Vilkaarene en lille Smule, fordi det ogsaa her forekommer mig nødvendigt at indrette det saaledes, at der skal præciseres en virkelig Interesse for et saadant Anlæg, forinden man skal være berettiget til at forlange, at Staten skal rykke ud med de fornødne Penge“, forekommer det mig, at det ærede Medlem ikke ret vel kunde vente synderlig større Beredvillighed end den, jeg her har givet Udtryk. Jeg synes, at de Vilkaar, der er foreslaaede af Kommissionen, er saa lempelige, at en lille Smule Stramning vil være paa sin Plads. Hvad jeg navnlig tænker paa i saa Henseende, er, at ikke nogen Del af Anlægget bør være undtaget fra det, som det paa-gældende Mergelselskab skal forrente. Jeg synes ogsaa, at den Rentefod, det ærede Medlem regnede med, er lovlige ringe i denne Forbindelse, men det kan man altid komme tilbage til.

Det ærede Medlem sagde, at de vedkommende trængte til at faa en Afgørelse af Spørgsmaalet, og det kan være meget rigtigt, men saa længe det ikke er muligt at anlægge disse Spor, forekommer det mig ikke synderligt paatrængende, at selve Afgørelsen foreligger, eller at der stilles Forslag om den Bevilling, som Kommissionen har ønsket at faa optaget paa Finansloven. Thi lige saa snart jeg havde stillet Forslaget om en saadan Bevilling, og den var blevet vedtaget her i Rigsdagen, vilde det ikke fejle, at jeg det følgende Aar vilde blive stærkt angrebet, om ikke af andre saa af det ærede Medlem fra Give (N. C. Jensen), fordi jeg ikke havde været i Stand til at gennemføre dette Anlæg, til Trods for at de fornødne Spormaterialier ikke er til Stede. Derfor har jeg foretrukket at udskyde Afgørelsen af denne Sag, indtil det ogsaa er muligt at gennemføre Anlægget. Og dernæst vil jeg henlede det ærede Medlems Opmærksomhed paa, at ved Vedtagelsen af dette Lovforslag træffes Afgørelse af alle de Tilfælde, hvor der er Tale om Mergelbaner, som gaar ind til Statsbaner. Jeg har efter de Udtalelser, som er faldet under Behandlingen her, godt Haab om, at det kan lykkes at gennemføre Sagen i denne Rigsdags-samling, og saa forekommer det mig, at denne vigtige Sag er naaet et betydningsfuldt Skridt fremad, og at Afgørelsen af Spørgsmaalet om Sidespor til Statsbanerne nok kan vente, indtil det ogsaa er muligt at anlægge saadanne Spor.